

Nanolearning to koncepcja nauczania poprzez bardzo małe fragmenty nauki, które są samowystarczalne i gotowe do wcielenia w życie, ale też wspólnie tworzą edukacyjną całość i umożliwiają budowanie konkretnej kompetencji. Treści nanolearningowe powinny być: **krótkie, atrakcyjne, angażujące, przystępne i proste.**

Więcej o nanolearningu przeczytasz tutaj: <https://www.amnesty.org.pl/edukacyjna-pizza-czyli-czym-jest-nanolearning/>. Pod linkiem znajdziesz też przykłady wykorzystania tej formy nauki w naszych mediach społecznościowych.

Tym razem proponujemy nanolearning do wykorzystania w szkole, w czasie lekcji. Przygotowaliśmy trzy fragmenty edukacyjne, które dotyczą prawa do protestu. Polecamy zastosowanie ich na trzech osobnych lekcjach. Nanolearning powinien zająć nie więcej niż 15 minut i odbyć się na początku lub końcu lekcji. Jeśli nie masz możliwości zastosowania go na godzinie wychowawczej lub dowolnym przedmiocie więcej niż raz - możesz wybrać tylko jeden z trzech fragmentów edukacyjnych i sprawdzić, jak taka forma nauki spodoba się młodzieży.

Zachęcamy do eksperymentowania z zaproponowanym przez nas materiałem. Bardzo chcemy poznać Twoją opinię na jego temat zarówno przed, jak i po zastosowaniu go w szkole. Dlatego prosimy Cię o wypełnienie ankiety składającej się z pięciu krótkich pytań. Dzięki Twojej opinii będziemy mogli opracować lepsze materiały edukacyjne w przyszłości.

LINK DO ANKIETY: <https://forms.office.com/e/R46nRv6ZH9>

PAMIĘTAJ:

Nie jest konieczne, by osoba prowadząca nanolearning była świetnie przygotowana z tematu prawa do protestu. W dużej mierze chodzi o to, by jedynie wprowadzić młode osoby w dany temat oraz poznać ich opinie i pomysły. Wiedza pochodzi nie tylko od osoby prowadzącej, ale także od osób uczestniczących. Jeśli chcesz jednak dowiedzieć się więcej o prawie do protestu, polecamy następujące materiały:

1. Strefa Protestu na stronie Amnesty: <https://www.amnesty.org.pl/strefa-protestu/>
2. Bezpłatny kurs online o prawie do protestu: <https://academy.amnesty.org/learn/course/external/view/elearning/226/Prawodoprotestu>
3. Rozdział 3 “Wolność słowa i wolność zgromadzeń” znajdujący się w publikacji edukacyjnej “Twój głos ma MOC!”: <https://amnesty.org.pl/wp-content/uploads/2022/04/Twoj-glos-ma-moc-podrecznik-do-pracy-z-mlodziem-Amnesty-International.pdf>

JAK KORZYSTAĆ Z NANOLEARNINGU?

- Nanolearning “Prawo do protestu” składa się z trzech części. Każda część jest opisana krok po kroku w dokumencie PDF, który właśnie czytasz, przeznaczonym dla osoby prowadzącej. Do tego każda część ma krótką prezentację w PowerPoint przeznaczoną

dla osób uczestniczących (przy każdej części opisanej poniżej znajdziesz link do odpowiedniej prezentacji).

- Aby przeprowadzić nanolearning na lekcji potrzebujesz rzutnika oraz dostępu do internetu.
- Możesz modyfikować prezentację i treści, aby służyły Ci jak najlepiej.
- Zachęcamy do wykorzystania wszystkich trzech części na trzech różnych lekcjach.
- Możesz wykorzystać tylko jedną, dowolną część, jeśli nie masz innej możliwości.
- Każda część jest przewidziana na 15 minut. Trudno jednak oszacować dokładny czas trwania, gdyż najważniejsza część każdego nanolearningu to pytania, na które próbują odpowiedzieć osoby uczestniczące. Być może będzie to dłuższa dyskusja. Od Ciebie zależy, ile poświęcisz na nią czasu. Z zasady nanolearning powinien być krótki.

NANOLEARNING CZĘŚĆ 1

Celem tej części nanolearningu jest:

- Wywołanie refleksji u młodych osób na temat ich własnego stosunku do protestu i spraw, które są dla nich ważne w tym kontekście.
- Zrozumienie przez młode osoby, że pokojowy protest jest naszym konstytucyjnym prawem oraz prawem człowieka.

Prezentacja część 1: <https://www.amnesty.org.pl/wp-content/uploads/2024/02/Czesc-1-nanolearning-Prawo-do-protestu.pptx>

Przebieg:

1. Slajd 1 - poinformuj uczniów, że przez najbliższe 15 minut zajmiecie się rolą protestów w naszym życiu. Poproś osoby uczestniczące w lekcji, aby indywidualnie zastanowiły się nad tym, czy uczestniczyły kiedykolwiek w proteście bądź manifestowały swój sprzeciw/poparcie dla danej sprawy w inny sposób np. za pośrednictwem mediów społecznościowych. A jeśli tak, to jak wyglądał ten protest i czego dotyczył? Informacje te nie będą przedstawiane na forum – to osobista refleksja.

2. Slajd 2 – 3 - pokaż uczniom_uczennicom nagłówki artykułów dotyczące protestów z udziałem młodych osób. Zapytaj, czy słyszeli_słyszały, o którymś z tych protestów.

*Tutaj znajdziesz artykuły z prezentacji, jeśli potrzebujesz się z nimi zapoznać:
<https://info.wyborcza.pl/temat/wyborcza/protesty+m%C5%82odzie%C5%BCy>

3. Slajd 4 – zadaj młodzieży dwa pytania:

- Co mogłoby Cię tak poruszyć, żebyś poczuł_poczuła, że chcesz iść w tej sprawie na protest?
- Czy uważasz, że młodzi ludzie powinni brać udział w protestach, aby wpływać na zmiany społeczne?

Daj im możliwość anonimowych odpowiedzi.

Zachęcamy do używania narzędzia online: Mentimeter. Jest on bardzo prosty w użyciu i darmowy (musisz się jedynie zarejestrować). Dzięki temu możesz udostępnić stronę Mentimeter oraz poprosić młodzież o wejście na nią poprzez swoje telefony i wpisanie podanego kodu. Następnie mogą oni wpisywać swoje odpowiedzi, które są anonimowe i od razu będą się ukazywać na udostępnionej przez Ciebie stronie w trybie prezentacji. Opis, jak korzystać z Mentimeter znajdziesz na końcu części 1.

Jeśli nie masz możliwości wykorzystania narzędzia online, osoby uczestniczące mogą zapisywać swoje odpowiedzi na brystolu/tablicy. Nie będą one jednak w pełni anonimowe.

4. Slajd 5 - pokaż młodzieży artykuły 19 i 20 Powszechnej deklaracji praw człowieka* oraz artkuł 57 Konstytucji RP, które mówią o wolności zgromadzeń. Zapytaj osoby, co ich zdaniem znaczą “pokojuowe zgromadzenia”.

Warto podkreślić (jeśli nie wybrzmi to wystarczająco od osób uczestniczących), że pokojowe zgromadzenia są pozbawione przemocy. Odosobnione akty przemocy poszczególnych osób nie powinny być przypisywane innym osobom uczestniczącym, organizatorom ani zgromadzeniu jako takiemu.

** Prawa człowieka to podstawowe normy przysługujące każdemu z nas, wynikające z samego faktu bycia człowiekiem, np. prawo do życia, wolność słowa, zrzeszania się czy prawo do edukacji. Wszystkie zostały zebrane w 30 artykułach Powszechnej deklaracji praw człowieka: https://www.amnesty.org.pl/wp-content/uploads/2016/04/Powszechna_Deklaracja_Praw_Czlowieka.pdf*

Narzędzie internetowe – mentimeter

- Wejdź na stronę: <https://www.mentimeter.com/>. Mentimeter to narzędzie umożliwiające interakcję z odbiorcami za pomocą głosowania w czasie rzeczywistym oraz prezentujące wyniki głosowania (anonimowo). Oferuje różne sposoby zadawania pytań oraz udzielania odpowiedzi.
- Aby utworzyć prezentację należy wybrać opcję – „New presentation” (tłum. nowa prezentacja).
- Następnie wybieramy z lewej strony “new slide” (tłum. nowy slajd). Tutaj pojawi się opcja wyboru formy, w jakiej wyświetlą się odpowiedzi. Polecamy drugą opcję “Word cloud”.
- Teraz po prawej stronie w polu “question” (tłum. pytanie) wpisujesz pytanie, które chcesz zadać młodzieży. Po wpisaniu pojawi się ono na slajdzie widocznym na środku strony.
- Na górze slajdu pojawia się pasek z informacjami do przekazania osobom uczestniczącym – prośba o wejście na stronę www.menti.com i wpisanie konkretnego kodu, aby uzyskać dostęp do ankiety.
- Udostępnij slajd/ekran osobom uczestniczącym na rzutniku.
- Kiedy osoby wpisują swoje odpowiedzi natychmiast wyświetlają się one na slajdzie.
- Im większa czcionka danej odpowiedzi tym częściej się ona powtarzała.
- Możesz przygotować swoje pytania wcześniej i stworzyć kolejne na kolejnych slajdach.

- Możesz także poprosić ucznia_uczennicę o przygotowanie slajdów w Mentimeter podając mu_jej pytania.

NANOLEARNING CZĘŚĆ 2

Celem tej części nanolearningu jest:

- Wywołanie refleksji u młodych osób na temat powodów negatywnej narracji dotyczącej protestów.
- Zrozumienie przez osoby młode, że krytyczna ocena informacji i poszukiwanie alternatywnych źródeł są kluczowe, aby zrozumieć kontekst wydarzeń.

Prezentacja część 2: <https://www.amnesty.org.pl/wp-content/uploads/2024/02/Czesc-2-nanolearning-Prawo-do-protestu.pptx>

Przebieg:

1. Slajd 1 – poinformuj uczniów_uczennice, że będziecie zastanawiać się nad postrzeganiem protestu przez społeczeństwo i przez ich samych.
2. Slajd 2 – podziel tablicę na dwie części. Poproś młodzież, aby na jednej części tablicy odpowiedziała hasłowo na pytanie ze slajdu: Jakie są twoje pierwsze skojarzenia z protestem? Na drugiej części tablicy poproś o zapisanie hasłowych odpowiedzi na pytanie: Jakie wyobrażenie masz o ludziach biorących udział w proteście? Najlepiej, żeby osoby podeszły całą grupą do tablicy i zapisywały swoje skojarzenia, żeby uniknąć sytuacji, kiedy tylko jedna osoba podchodzi to tablicy i wszyscy patrzą, jak zapisuje swoją odpowiedź. Chodzi o szybkie skojarzenia, bez zastanawiania się.
3. Po zapisaniu pierwszych skojarzeń z protestem i osobami protestującymi spójrzcie na to, co zostało napisane na tablicy. Które z wypisanych skojarzeń/hasel są pozytywne, a które negatywne? Których jest więcej? Dlaczego?
4. Slajd 3 - zapytaj osoby uczestniczące skąd czerpią informacje o protestach. Niech podadzą konkretne przykłady (np. Instagram, wiadomości w telewizji, słyszą o nich od bliskich itd.)
5. Slajd 4-5 - pokaż fragmenty wiadomości znajdujących się na portalach internetowych, które dotyczą protestów i osób protestujących. Daj młodzieży czas na zapoznanie się z nimi.
6. Slajd 6 – na ostatnim slajdzie znajdziesz trzy pytania. Jeśli osoby włączają się chętnie do dyskusji, możesz zadać pytania na forum. Jeśli nie są specjalnie aktywne możesz podzielić je na trzy grupy i każdą poprosić o zastanowienie się nad jednym pytaniem przez 3 minuty, a następnie podzielenie się przemyśleniami na forum.
7. Podsumuj zebrane wspólnie przemyślenia i zachęć młode osoby do samodzielnego sprawdzania informacji o protestach z różnych źródeł i od różnych osób.

NANOLEARNING CZĘŚĆ 3

Celem tej części nanolearningu jest:

- Poznanie pozytywnej narracji dotyczącej protestów oraz różnych form protestowania.
- Refleksja nad zagrożeniami i korzyściami, jakie niesie za sobą protestowanie.

Prezentacja część 3: <https://www.amnesty.org.pl/wp-content/uploads/2024/02/Czesc-3-nanolearning-Prawo-do-protestu.pptx>

Przebieg:

1. Slajd 1 - powiedz klasie, że zapoznacie się teraz z prawem do protestu, które daje możliwość zbiorowego wyrażania swoich przekonań i udziału w kształtowaniu rzeczywistości społecznej.

2. Slajd 2 - pokaż osobom filmik: https://www.youtube.com/watch?v=EGipm7o_ooc. Możesz włączyć na YouTube napisy z automatycznym tłumaczeniem na język polski. Zapytaj młodzież, jak filmik przedstawia protesty (pozytywnie czy negatywnie, na co zwraca uwagę w kontekście protestu).

3. Slajd 3 - pokazując grafikę na slajdzie trzecim, zwróć uwagę osób uczestniczących, że nie ma wolności zgromadzeń, bez wolności słowa. Wyrażanie swojej opinii, poparcia lub sprzeciwu może odbywać się m.in. przez protest. Zapytaj osoby o jakich formach protestów słyszały? Przykładowo: akcje ulotkowe, powieszenie w swoim oknie plakatu, noszenie konkretnych symboli, mailowe lub listowne akcje protestacyjne (np. wysyłane do konkretnych władz) itd. Czy można protestować w mediach społecznościowych? Jak? Przykładowo: nakładki na zdjęcia profilowe będące oznaką protestu, udostępnianie różnych haseł itd.

4. Slajd 4 - pokaż osobom zdjęcia dotyczące różnych form protestu:

- Zdjęcie w prawym dolnym rogu: w 2018 roku piętnastoletnia Greta Thunberg rozpoczęła protest przed budynkiem parlamentu swojego kraju. Domagała się zrealizowania przez rząd Szwecji ograniczenia emisji dwutlenku węgla. Nie zawsze protesty to wielkie zgromadzenia. Na początku Greta protestowała w pojedynkę. Dopiero później dołączyły do niej inne młode osoby w wielu krajach na świecie.
- Zdjęcie w prawym górnym rogu: "Protest Tysięcy Miast" zorganizowany w „piątek dla klimatu”, Młodzieżowy Strajk Klimatyczny, Warszawa, 20 września 2019
- Zdjęcie w lewym dolnym rogu: Aleksandra Skoczylenko sprzeciwiła się inwazji Rosji na Ukrainę. 31 marca 2022 roku zastąpiła etykiety z cenami w lokalnym supermarkecie w Petersburgu małymi papierowymi etykietami z informacją o rosyjskiej agresji na Ukrainę. Rosyjska aktywistka antywojenna, została uznana za winną „świadomego rozpowszechniania fałszywych informacji o rosyjskich siłach zbrojnych” i skazana na siedem lat kolonii karnej. Takie działanie to także forma protestu, ważna szczególnie wtedy, kiedy nie da się wyjść na ulicę.
- Zdjęcie w lewym górnym rogu: W listopadzie 2022 kilkadziesiąt osób stanęło ramię w ramię w Sopocie w milczącym proteście przeciwko dramatowi dzieci na granicy polsko-białoruskiej (zdjęcie: Gazeta Wyborcza). Jak widzisz protest nie musi być głośny czy duży.

5. Slajd 5 – zapytaj osoby uczestniczące o dwie kwestie. Jakie ryzyko niesie ze sobą uczestnictwo w protestach? Jakie pozytywne skutki może przynieść protestowanie?

Podsumuj dyskusję oraz podkreśl, że protest to potężne narzędzie, które może prowadzić do zmian i temu głównie służy. Domagając się przestrzegania swoich praw lub praw innych osób można czuć radość, wielką satysfakcję oraz moc. Najważniejsze jednak jest własne bezpieczeństwo. Należy się zastanowić czy warto uczestniczyć w proteście, jeżeli miałyby się to wiązać ze zbyt wielkim ryzykiem. Przypomnij sobie, w jaki sposób władze twojego kraju reagują zwykle na protesty. W niektórych państwach reakcja ta przybiera brutalną postać (choć rolą władzy jest zapewnienia bezpieczeństwa i porządku podczas protestu). Warto się przygotować przed pójściem na protest i poznać prawa i obowiązki, które ma osoba protestująca.

6. Na koniec możesz pokazać slajd z kodami QR do materiałów, gdzie chętne osoby mogą pogłębić swoją wiedzę odnośnie protestów:

- Mini przewodnik po zgromadzeniach: <https://amnesty.org.pl/wp-content/uploads/2023/06/przewodnik-internet.pdf>
- Kurs online “Prawo do protestu” (kurs jest darmowy, wymagana rejestracja przez maila): <https://academy.amnesty.org/learn/course/external/view/elearning/226/Prawodoprotestu>
- Strona internetowa “Strefa protestu”: <https://www.amnesty.org.pl/strefa-protestu/>